

Tomelilla kommun

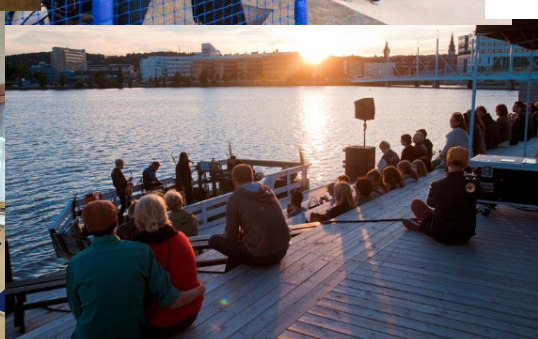
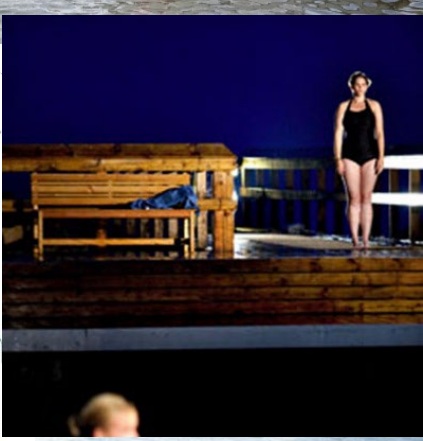
Framsyn genom munkmodellen

Föreställningar om framtider – Tomelilla 2045

MÖTESPLATS
SOCIAL
INNOVATION

ShiftSweden

– innovationsprogram för omställning

ShiftSweden är ett innovationsprogram inom Impact Innovation, Sveriges innovationssatsning för 2030-talet. Programmet är ett initiativ av Energimyndigheten, Formas och Vinnova. Här möts näringsliv, offentlig sektor, akademi och civilsamhälle för att utbyta kunskap och identifiera gemensamma utmaningar. Inom programmet utvecklas nya koncept och lösningar, bygger vidare på befintlig kunskap, forskning och innovation.

ShiftSwedens mission är att ställa om Sverige, fossilfritt och resursmedvetet, till attraktiva och tillgängliga livsmiljöer för alla.

- Från resurskrävande linjära byggprocesser till hållbara och värdeskapande cirkulära affärsmodeller.
- Från ohållbara transporter till en ny frihetsreform med konkurrenskraftiga alternativ till enskilt bilresande.
- Från planering, utveckling, produktion och drift i silos till ny innovativ mark genom att integrera byggd miljö och mobilitet i ett ekosystem.

Framsynslabbet

ShiftSweden driver Framsynslabbet för att *utveckla förmågan att blicka framåt och utforska olika möjliga framtidsscenarier*. Syftet är att *stimulera kreativt tänkande* och bidra till en hållbar omställning av samhällsbyggnad och mobilitet.

Framsyn är ett *verktyg som hjälper oss att förstå och forma framtiden* istället för att bara låta den hända. Genom att *analysera signaler och drivkrafter* kan vi identifiera nya beteenden, affärsmodeller och samhällsförändringar. Dessa insikter används sedan för att skapa visionära och inspirerande framtidsscenarier.

Framtidsvisionerna som utvecklas inom Framsynslabbet syftar till att *engagera och involvera en bred målgrupp* – från enskilda individer till näringsliv och offentlig sektor. Visionerna kan gestaltas genom olika metoder som scenarioplanering, spekulativ design och framtidsprototyper. De kan ta form i fysiska, digitala eller upplevelsebaserade miljöer.

Platser spelar en central roll i dessa visioner, vare sig de är fysiska, virtuella, tillfälliga eller rörliga. De utgör grunden för våra livsmiljöer och bidrar till trygghet, trivsel och tillgänglighet.

Framsyn genom munkmodellen – samverkan mellan forskning och praktik

Linnéuniversitetet

ShiftSweden

impact innovation

- Li Jönsson & Kristina Lindström Malmö universitet
- Åsa Ståhl, Linnéuniversitetet
- Stefan Persson & Marcus Carlevåg, Tomelilla kommun
- Mathias Holmberg, Tomelilla kommun, processledare

Mål och syfte

- Målet med projektet är att stärka kunskap om och förmågan till hållbar omställning genom framsynsmetoder med munkmodellen som ramverk. Projektet ska integrera framsynsmetoder i samhällsplaneringen för att bidra till utvecklingen av den utpekade platsen, samt etablera arbetssätt för aktörs- och medborgardelaktighet med framsyn som grundläggande metod.
- Syftet är att i samverkan utforska och prova munkmodellen som ramverk för framsyn, samt hur modellen kan engagera fler i hållbar omställning.

Förväntade resultat

Projektet skapar konkreta gestaltningar – både fysiska platser och performativa upplevelser – som engagerar kring framtidsvisioner för Tomelilla och östra Skåne.

Ökad kommunal kompetens i framsynsmetoder för hållbar samhällsutveckling, stärkt lokalt engagemang, nya strukturer för att arbeta med framsyn och samskapande.

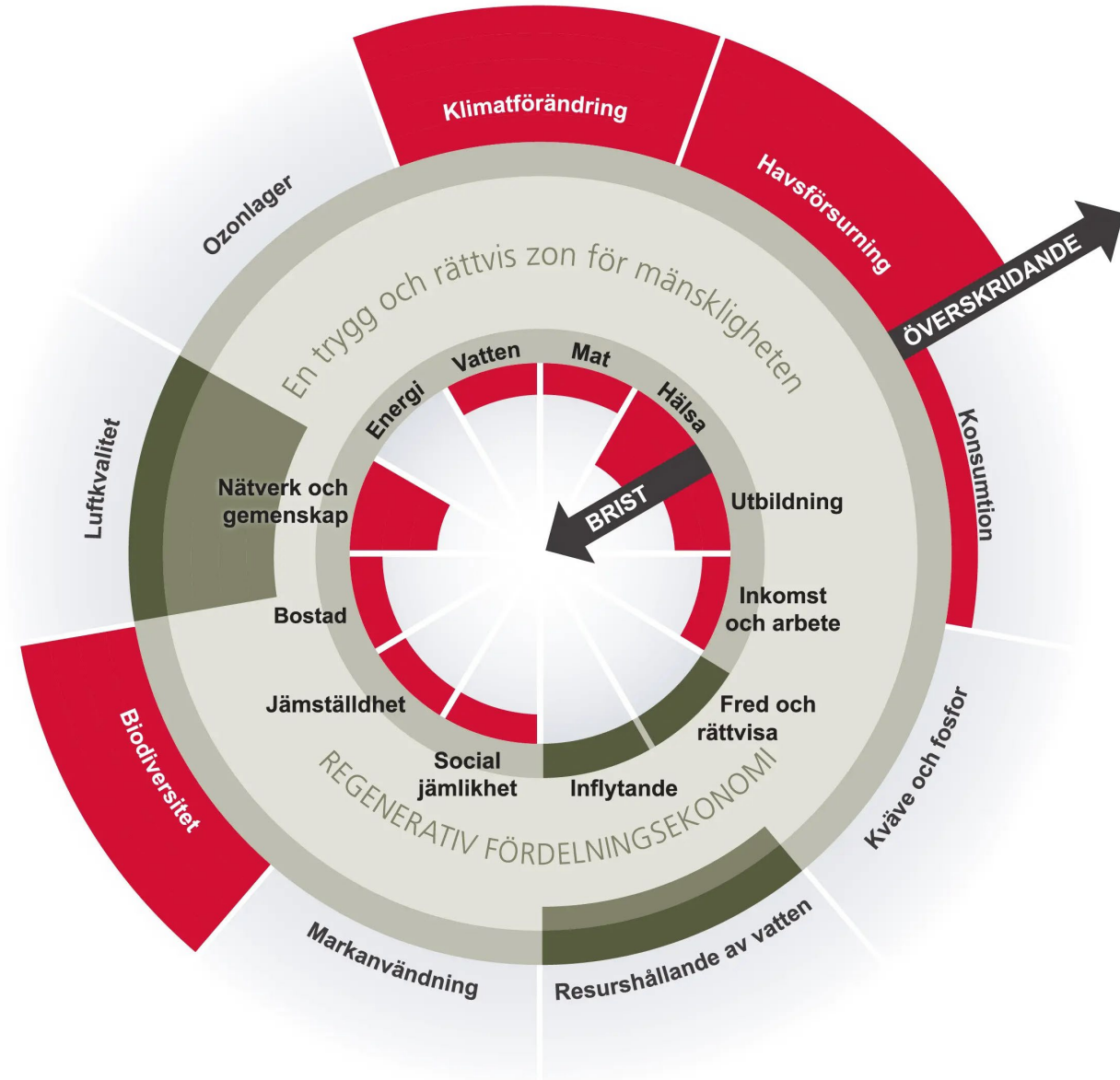
Spridning av lärdomar från projektet inspirerar andra mindre kommuner och landsbygder att arbeta med framsynsmetoder i hållbar omställning.

Munkmodellen

Munkmodellen kan bidra till att skapa en överskådlig bild av sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhetsaspekter i hela kommunen, vilket kan underlätta vår gemensamma förståelse i arbetet med att främja omställning och livskvalitet på kort och lång sikt, i det lokala med utblick mot det globala.

Kommunens livskvalitetsprogram ger riktning vad vi vill, vad vi ska förbättra och vad som ska prioriteras.

Öka kritisk föreställningsförmåga

- Placera oss själva i ett rikt och utsträckt nu – som innefattar det förflutna så väl som möjliga framtider. (Bygger på en förståelse av framtid som både öppen för förändring och förankrad i det förflutna).
- Kritisk föreställningsförmåga som innefattar både omsorg för det som varit (för det som dröjer kvar eller gått förlorat) och förmåga att tänka bortom det mest troliga.
- Förmåga att praktisera vardagligt hopp som tar sin utgångspunkt i det vi har omkring oss (snarare än hjälteberättelser och flygande som tar oss till andra planeter).

Framsyn - vad är det?

Studiecirkel i framtidsföreställningar

Träff 1: Få syn på platsen över tid

Introduktion av olika förståelser av framtiden.

Praktiska övningar i att skapa olika bilder av platsen: hur den är förankrad i det förflutna, minnen, och drömmar om möjliga framtider.

Träff 2: Övningar i föreställningsförmåga

Med utgångspunkt i materialet som skapats av deltagare frågar vi oss: Vad vill vi bevara? Vad vill vi släppa taget om?

Träff 3: Vardagliga iscensättningar

Formulera hoppfulla idéer som på olika sätt kan iscensättas i vardagen.

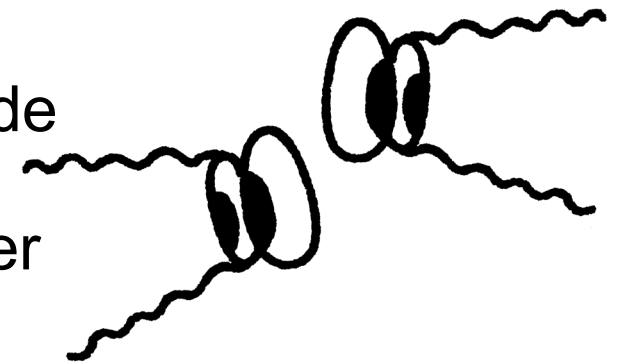
Mellanakt →

Mellanakt →

Föreställning om (framtids)föreställningar

Samskapa plats för (framtid)s föreställningar

- Studiecirkelarna ger förmåga och redskap för att gestalta framtidsvisioner och öppna för dialog. Genom platsskapande ska konkreta platser som inspirerar kreativt tänkande samskapas med skolelever, föreningar och byalag.
- I det gemensamma skapandet av platsen sätts förutsättningar för fortsatta dialog, för nya föreställningar om framtiden och möjlighet för utställningar och aktiviteter
- En ytterligare metod för gestaltning sker genom interagerande föreställningar där deltagarna erbjuds plats, rum och sammanhang att samspela med, samt tillsammans söka efter länkar mellan det befintliga (nu och bakåt i tiden) och det imaginära (nu och framåt i tiden).

TERRA NULLIUS

Citat-kort

To be defined as "nature" [...] is to be defined as passive, as non-agent and non-subject, as the "environment" or invisible background conditions against which the "foreground" achievements of reason or culture (provided typically by the white, western, male expert or entrepreneur) take place. It is to be defined as a terra nullius, a resource empty of its own purposes or meanings, and hence available to be annexed for the purposes of those supposed to be equipped with reason or intellect, and conceived and moulded in these purposes.

Avbilda minnen drömmar

Tematisk promenad

Prototypa i olika skalor

Rikta vår uppmärksamhet

Återuppväckande

Leva med

Lär av ”design thinking”

”Complex systems are shaped by all the people who use them, and in this new era of collaborative innovation, designers are having to evolve from being the individual authors of objects, or buildings, to being the facilitators of change among large groups of people.”

/ John Thackara

Lär av ”placemaking”

“While the place is important, the “making” builds connections, creates civic engagement, and empowers citizens — in short, it builds social capital. [...] The relationships that grow out of the “making” are equal to, if not more important than, the places that result.”

/ Fred Kent,

*“Places in the Making
– How placemaking builds places and communities”*

The Knot (Raumlabor, Kunstraum Kreuzberg Bethanien, Fundacja Bęc Zmiana, Skulpturenpark Berlin/ KUNSTrePublik e.V., DISK e.V. & CTM)

**Tomelilla
kommun**